

Εκπαίδευση στην Καρδιολογία.
Που οδηγούμαστε σε Ελληνικό και
Ευρωπαϊκό επίπεδο

Λ. Κ. Μιχάλης

Καθηγητής Καρδιολογίας, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Πρόεδρος UEMS cs

Ιατρική Εκπαίδευση

- Πως δομείται

- Προπτυχιακή Εκπαίδευση απόκτηση Πτυχίου Ιατρικής
- Εκπαίδευση στην ειδικότητα απόκτηση Τίτλου Ειδικότητας
- Συνεχιζόμενη Ιατρική Εκπαίδευση δια Βίου Εκπαίδευση

Εκπαίδευση στην Καρδιολογία

- Αφορά τα 2 τελευταία στάδια της Εκπαίδευσης στην Ιατρική
  - Εκπαίδευση στην Ειδικότητα απόκτηση Τίτλου Ειδικότητας
  - Συνεχιζόμενη Ιατρική Εκπαίδευση δια Βίου Εκπαίδευση

Τι καθορίζει την Εκπαίδευση στην Καρδιολογία στις διάφορες χώρες της Ε.Ε.

Ανάγκες που καθορίζουν την Εκπαίδευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Ανάγκες για κοινό τρόπο εκπαίδευσης
  - Ελεύθερη μετακίνηση εργαζομένων στις διάφορες χώρες της Ε.Ε.
ΒΑΣΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΕΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΟΥ ΝΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΡΓΑΣΤΕΙ π.χ. ΣΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ
  - Η Καρδιολογική Κοινότητα έχει πλήρη επίγνωση ότι ιατρική πρακτική είναι ενιαία
Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ
- Ανάγκη για διαφορετικό τρόπο εκπαίδευσης
  - Διαφορετική δομή των συστημάτων υγείας στις διάφορες Ευρωπαϊκές Χώρες, δημιουργούν διαφορετικούς απαιτήσεις
Ο ΒΡΕΤΑΝΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΑΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ, ΕΝΩ Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΕΙΤΕ ΣΑΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΣ ΕΙΤΕ ΣΕ ΙΑΤΡΕΙΟ ΕΚΤΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Αντίθετες τάσεις

- Ανάγκη ομογενοποίησης της εκπαίδευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- Ανάγκη διαφοροποίησης της εκπαίδευσης σε εθνικό επίπεδο

Ποιές είναι οι θέσεις των αρμόδιων φορέων

- Ευρωπαϊκοί θεσμοί
  - Ο χρόνος εκπαίδευσης στην Καρδιολογία είναι κατελάχιστον 4 έτη
- Επιστημονική (European Cardiology Society) και Επαγγελματική Καρδιολογική Ένωση (UEMS cs)
  - Παρότρυνση για όμοια εκπαίδευση σε όλα τα Ευρωπαϊκά Κράτη
- Εθνικά κράτη
  - Προσπάθεια να ισορροπήσουν μεταξύ των 2 τάσεων

ESC & UEMS cs

- Κοινή εκπαίδευση στην Καρδιολογία - Γιατί
  - Ιατρικές Ενώσεις
  - Ο γιατρός έχει πάντα ανθρωποκεντρική / ασθενοκεντρική προσέγγιση
  - Είναι αδιανόητο ο ασθενής να μην αντιμετωπίζεται με τον βέλτιστο τρόπο, που σε γενικές γραμμές καθορίζεται από ενιαίους κανόνες

Πως επιτυγχάνεται η κοινή εκπαίδευση στην Ειδικότητα της Καρδιολογίας

- ESC & UEMS cs

Τι προτείνουν όσον αφορά την Εκπαίδευση στην Ειδικότητα

- Καθορίζεται από τα:
  - Core Curriculum (ESC – UEMS cs) & Training Requirements Document (UEMS cs)
- Βασικές αρχές
  - Θεωρητική εκπαίδευση
  - Πρακτική εκπαίδευση
  - Πως αποκτάται η γνώση και πως πιστοποιείται η απόκτηση της γνώσης

Κοινή εκπαίδευση στην Ειδικότητα της Καρδιολογίας

Θεωρητική εκπαίδευση

- Γενικά
  - Γνώσεις που καθιστούν τον εκπαιδευόμενο ικανό να ενεργεί ανεξάρτητα όσον αφορά τα:
    - διάγνωση, αξιολόγηση και διαχείριση έκτακτων περιστατικών
    - διάγνωση, αξιολόγηση και διαχείριση των ασθενών με γνωστές ή πιθανολογούμενες διαταραχές της καρδιάς και του κυκλοφορικού συστήματος
    - αξιολόγηση του κινδύνου και πρόληψη της καρδιαγγειακής νόσου
- Που περιέχονται συνοπτικά οι γνώσεις που πρέπει να αποκτηθούν
  - Core Curriculum (ESC-UEMScs)
- Που περιέχονται αναλυτικά οι γνώσεις που πρέπει να αποκτηθούν
  - ESC Textbook
  - Κατευθυντήριες οδηγίες
  - Πρόσφατες κλινικές-ερευνητικές μελέτες

Κοινή εκπαίδευση στην Ειδικότητα της Καρδιολογίας

Πρακτική εκπαίδευση

- Γενικά
  - Πρακτικές δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσει ο ειδικευόμενος
  - Που αναφέρονται ποιες πρακτικές δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσει ο ειδικευόμενος
    - Core Curriculum (ESC-UEMS cs)
    - Training Requirement Document (UEMS cs)
- Επίπεδο επάρκειας στην άσκηση των πρακτικών δεξιοτήτων
  - I (Γνωρίζει ποιος ασθενείς πρέπει να υποβληθεί στην συγκεκριμένη ιατρική πράξη – Γνωρίζει να εκτιμά το αποτέλεσμα της πράξης)
  - II (Μπορεί να εκτελεί την συγκεκριμένη ιατρική πράξη υπό επίβλεψη)
  - III (Μπορεί να εκτελεί την συγκεκριμένη ιατρική πράξη αυτόνομα)

Κοινή εκπαίδευση στην Ειδικότητα της Καρδιολογίας

Απόκτηση Γνώσης – Πιστοποίηση Γνώσης

- Θεωρητικές Γνώσεις
  - Απόκτηση Γνώσης
    - Προσωπική Μελέτη (text-book, κατευθυντήριες οδηγίες, Escel, παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων (συνέδρια κλπ)
    - Άσκηση της Ιατρικής
    - Εκπαιδευτικά προγράμματα της Κλινικής στην οποία εκπαιδεύεται
    - Διδασκαλία παρά την κλίνη του ασθενή
  - Συνεχής πιστοποίηση της Απόκτησης Γνώσης
    - Συστήματα παρακολούθησης μελέτης
    - Εξετάσεις κατά την διάρκεια της εκπαίδευσης για την πιστοποίηση των γνώσεων που αποκτούνται
    - Αξιολογήσεις από τον υπεύθυνο εκπαίδευσης στην Κλινική εκπαίδευσης

Κοινή εκπαίδευση στην Ειδικότητα της Καρδιολογίας

Απόκτηση Γνώσης – Πιστοποίηση Γνώσης

- Πρακτικές Δεξιότητες
  - Απόκτηση Γνώσης
    - Log Book
      - Ενδεικτικός αλλά καταγεγραμμένος αριθμός εκτελουμένων πράξεων (UEMS cs)
      - ΌΧΙ ενδεικτικός αριθμός εκτελουμένων πράξεων (ESC)
    - DOP (άμεση παρατήρηση)
      - Πρακτικές Δεξιότητες που αφορούν επεμβατικές πράξεις
      - Πρακτικές Δεξιότητες που αφορούν την υπερηχοκαρδιογραφία

Κοινή εκπαίδευση στην Ειδικότητα της Καρδιολογίας

Τελική Αξιολόγηση (προαπαιτούμενο η συνεχής πιστοποίηση απόκτησης θεωρητικής γνώσης και η πιστοποίηση της επάρκειας στην άσκηση πρακτικών δεξιοτήτων)

- Τελικές εξετάσεις πολλαπλής επιλογής που αφορούν εφαρμοσμένες θεωρητικές γνώσεις
  - Σαφείς οδηγίες συγγραφής ερωτήσεων (ESC – UEMS cs)

Εξειδικεύσεις στην Καρδιολογία

- Η Κλινική άσκηση απαιτεί γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες πέραν των όσων προβλέπονται να αποκτηθούν κατά την διάρκεια της ειδικότητας
- Ποιές είναι οι εξειδικεύσεις στην Καρδιολογία;
- Προτεινόμενες από την ESC ΟΧΙ αποδεκτές από τα Εθνικά Κράτη
- Δεν υπάρχει ομοφωνία όσον αφορά το ποιές είναι και πως αποκτώνται οι επιπλέον θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες
- Δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη σε επίπεδο νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εξειδικεύσεις στην Καρδιολογία

- Core Curriculum εξειδικεύσεων στην Καρδιολογία
  - Προτάσεις των ΟΕ της ESC
  - Πρακτικός Τρόπος
    - Ότι επιπλέον από το Core Curriculum του Γενικού Καρδιολογία θεωρείται απαραίτητο για την άσκηση της εξειδίκευσης

Συνεχιζόμενη Ιατρική Εκπαίδευση - Επαναξιολόγηση

- Συνεχιζόμενη Ιατρική Εκπαίδευση
  - Παρακολούθηση πιστοποιημένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (CME)
- Επαναξιολόγηση
  - 360° προσέγγιση (Ηνωμένο Βασίλειο)
  - Ελάχιστος αριθμός εκπαιδευτικών μονάδων κάθε χρόνο
  - Εξετάσεις κάθε 5 – 10 χρόνια (ΗΠΑ)